

[Øllgaard]

sende talmateriale, landbruget lagde frem forud for forhandlingerne. Det var et materiale, som tydeligt viste, at der skal ske en ganske kraftig ændring af både den økonomiske politik og landbrugspolitikken, hvis landbrugets nedtur skal vendes. Statsministeren sagde jo da også i sin meddelelse om forliget her i folketinget den 18. december 1980 – i sp. 4664 kan man finde udtalelsen – at der hermed er ydet et væsentligt bidrag »til at løse i hvert fald nogle af de allerværste problemer, som en del af landbruget står over for«. Det er en vurdering, som jeg har forstået at landbruget er enig i, altså at nogle af de allerværste problemer hermed løses – eller rettere udskydes.

På denne baggrund er det naturligt at rejse spørgsmålet: hvad er så det næste, regeringen vil foretage sig for at rette landbrugets situation op, og hvornår? Det er jo ligetil, at når det kun er de allerværste problemer, man her får taget fat på, så må der være yderligere initiativer undervejs, og jeg har lyst at spørge: hvilke?

Ulykkeligtvis ser det foreløbig ud til, at de EF-prisstigninger, der er på vej – forhåbentlig da, formentlig da – vil blive ophævet af de nye omkostningsstigninger, der er under udløsning i disse uger. Bl.a. derfor finder vi, at det stadig er en omfattende ændring af den økonomiske politik, vi har brug for, nemlig den ændring af den økonomiske politik, som også regeringens egne økonomer gang på gang har påvist er en nødvendig forudsætning for en bedring af Danmarks konkurrenceevne og dermed specielt landbrugets konkurrenceevne. Som det så tit er fremhævet, er landbrugserhvervet nu engang ulykkeligtvis særlig hårdt ramt af det høje rente- og omkostningsniveau. Desværre tyder en del på, at der stadig væk er stor afstand mellem henholdsvis regeringens og dens forligspartiers vurdering af situationen i landbruget og vor vurdering, men vi kan måske få belyst her i dag, hvor stor forskellen i vurderingen er.

Vi finder, at regeringen desværre stadig væk er forsinket med sine foranstaltninger, forsinket i forhold til den hast, hvormed problemerne udvikler sig. Venstre har ustandselig påvist, at en ændret økonomisk politik var nødvendig, bl.a. for at undgå en ulykkelig udvikling i landbrugserhvervet, men den socialdemokratiske regering tovede.

Vi foreslog så tidligt som i december 1979, at der blev åbnet adgang til refinansiering af tyngende gæld i landbruget, bl.a. i form af adgang til refinansiering med K-lån, men dengang blev en sådan tanke afvist som urealistisk. Betydelige driftsunderskud i mellemtiden kunne være undgået, hvis nogle store gældsposter af kortfristede, højtforrentede lån var blevet afløst på det tidspunkt af mere langfristede, lavere forrentede lån.

Vi sagde også sidste år, da vi behandlede de to forslag, som vi her skal revidere, at beløbsrammerne for lånegarantier og for rentetilskud ville vise sig at være for snævre i forhold til problemernes omfang. Vi sagde, at kriterierne, der blev anlagt oprindeligt, var for snævre. Vi sagde, at 3 års åremål for afdragsfrihed og rentetilskud ville vise sig at være for kort.

Nu er regeringen blevet klar over, at beløbsrammer og kriterier må udvides. Det er udmærket, at regeringen er kommet til den erkendelse, for det har vist sig, at problemerne har hobet sig yderligere op. Regeringen har endnu ikke erkendt, at de 3 år vil vise sig at være for lidt. Vi vil derfor igen foreslå, at vi ændrer de 3 år til 5 år.

Under forhandlingerne i udvalget vil vi gerne have kigget på den forskelsbehandling, der åbenbart gør sig gældende for landmænd, som oprindeligt har udnyttet byggestøtloven. Vi har fået et brev til landbrugsudvalget i dag med et eksempel, som vi gerne vil have kigget på i udvalget. Vi har også andre forhold, vi gerne vil drøfte i udvalget, hvor vi da i øvrigt vil gøre vort til, at vi kan få en hurtig behandling af lovforslaget af hensyn til brugerne af loven.

Afsluttende vil jeg gerne understrege, at hverken de to lovforslag, vi behandler her i dag, eller de andre elementer i det forlig, der blev indgået før jul, i sig selv retter tilstandene i landbruget op. De må og skal bringes i sammenhæng med en kraftig handling fra regeringens side på indtægtsfronten og på omkostningsfronten; ellers kommer vi ingen vegne.

De tørre tal, som vi har set mange af, også gennem de sidste år, viser, at den opgave, som består i at rette situationen i landbruget op, er en overordentlig stor opgave. Under gunstige forudsætninger bliver den gennemsnitlige landmandsindtægt såvel i 1980 som i 1981 noget i retning af halvdelen af en gen-